

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
Հ Ր Ա Մ Ա Ն

ք. Երևան

«15» 02 2019թ № 117-ՆԿ

«ՓՄՁ-ի սուբսեկտներին աջակցության ծրագրերի ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ԵՎ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ»
2019 թվականի ծրագիրը եւ ծրագրի հրավանասման միջոցառումների
Ժամանակացուիցը ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2018 թվականի
դեկտեմբերի 27-ի N1515 որոշման 13-րդ կետի 1-ին ենթակետի «ա» պարբերությունը

Հ Ր Ա Մ Ա Յ ՈՒ Մ ԵՄ՝

1. Հաստատել.

1) «ՓՄՁ-ի սուբսեկտներին աջակցության ծրագրերի համակարգում և կառավարում»
2019 թվականի ծրագիրը՝ համաձայն N 1 հավելվածի.

2) «ՓՄՁ-ի սուբսեկտներին աջակցության ծրագրերի համակարգում և կառավարում»
2019 թվականի ծրագրի իրականացման միջոցառումների ժամանակացույցը՝ համաձայն N 2
հավելվածի.

2. Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական զարգացման և ներդրումների
նախարարության (այսուհետ՝ Նախարարություն) տեղեկատվության և հասարակայնության
հետ կապերի վարչության պետի տեղակալ Անահիտ Խեչոյանին՝ ապահովել սույն հրամանի
տեղադրումը Նախարարության պաշտոնական կայքէջում.

3. Նախարարության գլխավոր քարտուղարին.

1) Սույն հրամանը հաստատվելուց հետո 5-օրյա ժամկետում «Հայաստանի փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի (այսուհետ՝ Հիմնադրամ) հետ կնքել սույն հրամանի 1-ին կետի 2-րդ ենթակետով հաստատված միջոցառումների իրականացումն ապահովելու նպատակով 30581,0 հազար դրամի դրամաշնորհի տրամադրման պայմանագիր՝ սահմանելով, որ ծրագրով նախատեսված միջոցառումների կատարումն ավարտվի մինչև 2019 թվականի մարտի 31-ը:

2) Սույն հրամանը հաստատվելուց հետո 10-օրյա ժամկետում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի դեկտեմբերի 24-ի N 1937-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով ապահովել 2019 թվականի ծրագրով 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ եռամսյակներում նախատեսված միջոցառումների իրականացման նպատակով կազմակերպության ընտրության մրցութային հանձնաժողովի ստեղծումը:»:

ՏԻԳՐԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Հավելված N 1

ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարի 2019 թվականի փետրվարի 25 -ի N 117-Ա հրամանի

2 0 1 9 Թ Վ Ա Կ Ա Ն Ի Ծ Ր Ա Գ Ի Ր
«ՓՄՁ-Ի ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԻՆ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ»

ԳԼՈՒԽ 1. ՆԱԽԱԲԱՆ

1. Հայաստանի Հանրապետությունում կայուն տնտեսական աճի ապահովման քաղաքականության համատեքստում փոքր և միջին ձեռնարկատիրության (այսուհետ՝ ՓՄՁ) զարգացումն է կոչված ապահովելու երկրի տնտեսական աճի կայունությունը՝ տնտեսությանը հաղորդելով նորարարական ուղղվածություն և ճկունություն:

2. ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին ուղղված աջակցության ծրագրերը հիմնված են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որդեգրած տնտեսական քաղաքականության հիմնարար սկզբունքների վրա և նպաստում են երկրի, հատկապես նրա հեռավոր ու սահմանամերձ բնակավայրերի տնտեսական զարգացմանը և անհամամասնությունների հաղթահարմանը, ինչը ներկայումս Հայաստանի Հանրապետության կառավարության տնտեսական քաղաքականության ռազմավարական ու գերակա ուղղություններից մեկն է: Այս առումով ՓՄՁ-ն իր առանձնահատկություններով ու զարգացմամբ ընձեռած հնարավորություններով այն անկյունաքարն է, որը նշանակալի ազդեցություն ունի երկրի տնտեսական զարգացման վրա՝ ապահովելով զգալի սոցիալ-տնտեսական արդյունք և տարածքային համաչափ զարգացում:

3. Կարևորելով ՓՄՁ-ի դերը երկրի տնտեսության զարգացման, նոր աշխատատեղերի ստեղծման, բնակչության կենսամակարդակի բարձրացման, հասարակության միջին խավի ձևավորման և դրանով իսկ աղքատության հաղթահարման, ինչպես նաև երկրում սոցիալական համերաշխության ու քաղաքական կայունության ապահովման գործում՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը շարունակական քայլեր է ձեռնարկում ուղղված ՓՄՁ-ին պետական աջակցության և դրա զարգացման ուղղությամբ համապատասխան ծրագրերի (միջոցառումների) իրականացմանը, ինչպես նաև ՓՄՁ-ի զարգացման խոչընդոտների բացահայտմանն ու վերացմանը՝ շարունակաբար ներդնելով ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության առավել արդյունավետ մեխանիզմներ (գործիքներ):

4. Ինչպես նախորդ տարիներին, այնպես էլ 2018 թվականին հետևողական աշխատանք է իրականացվել Հայաստանի Հանրապետությունում ՓՄՁ-ի զարգացման քաղաքականության ու ռազմավարության, ՓՄՁ-ի զարգացման ծրագրերի մշակման, ինչպես նաև ՓՄՁ-ին

պետական աջակցությամբ համապատասխան ծրագրերի (միջոցառումների) իրականացման ուղղությամբ:

5. Այսպիսով, «Պետական աջակցություն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ հիմնադրամի կանոնադրական հիմնախնդիրների իրականացմանը» 2018 թվականի ծրագրի շրջանակներում Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից ֆինանսական և տեխնիկական աջակցության ուղղություններով **2018 թվականի ընթացքում** աջակցություն է ցուցաբերվել շուրջ 4000 գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտի՝ ապահովելով 8979 աջակցության թվաքանակ, մասնավորապես՝

1) գործարար ուսուցողական աջակցության ծրագրի շրջանակներում. փաստացի՝ աջակցություն են ստացել 627 սկսնակ գործարարներ և ՓՄՁ սուբյեկտի ներկայացուցիչներ, որոնցից 313-ը «Սկսնակ գործարարների ձեռներեցությանն աջակցություն» ծրագրի շրջանակներում:

2) գործարար տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցության շրջանակներում. փաստացի՝ 3800 գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտի տրամադրվել է 8010 աջակցություն.

3) ֆինանսական և ներդրումային աջակցության շրջանակներում. փաստացի՝ աջակցություն է տրամադրվել 64 գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտի:

6. «Պետական աջակցություն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ հիմնադրամի կանոնադրական հիմնախնդիրների իրականացմանը» 2018 թվականի ծրագրի իրականացման համար ՀՀ պետական բյուջեից նախատեսված 152 600 000 ՀՀ դրամից ուղղվել է 147 500 000 ՀՀ դրամ:

7. Ընդ որում՝ աջակցություն ստացած ՓՄՁ-ի սուբյեկտների 3.9%-ը գործում են Երևան քաղաքում, իսկ 96.1%-ը՝ Հայաստանի Հանրապետության մարզերում, առավելապես հեռավոր և սահմանամերձ գյուղական և քաղաքային համայնքներում:

8. Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին տրամադրված աջակցության քանակը՝ ըստ մարզային բաշխվածքի հետևյալն է. Հայաստանի Հանրապետության Արագածոտնի մարզում՝ 1144, Հայաստանի Հանրապետության Արարատի մարզում՝ 737, Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզում՝ 520, Հայաստանի Հանրապետության Գեղարքունիքի մարզում՝ 602, Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզում՝ 2040, Հայաստանի Հանրապետության Կոտայքի մարզում՝ 1106, Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզում՝ 615, Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզում՝ 622, Հայաստանի Հանրապետության Վայոց ձորի մարզում՝ 640, Հայաստանի Հանրապետության Տավուշի մարզում՝ 600, Երևան քաղաքում՝ 353:

9. Հարկ է նշել, որ 2018 թվականի ընթացքում «Պետական աջակցություն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ հիմնադրամի կանոնադրական հիմնախնդիրների իրականացմանը» 2018 թվականի ծրագրի շրջանակներում բոլոր աշխատանքները (ծրագրային միջոցառումները/ուղղությունները) Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի կողմից իրականացվել են առանց Հայաստանի Հանրապետության 2018 թվականի պետական բյուջեից համապատասխան ֆինանսական միջոցների հատկացման.

1) սույն ծրագրով նախատեսված տեխնիկական բնույթի միջոցառումներն (ուղղություններն) իրականացվել են Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի եկամուտների, ինչպես նաև

միջազգային ու օտարերկրյա դոնոր կազմակերպությունների միջոցների (այդ թվում՝ համաֆինանսավորման սկզբունքով հատկացված) հաշվին.

2) նշված ծրագրով նախատեսված ֆինանսական բնույթի միջոցառումները (ուղղությունները) վարկային երաշխավորությունների տրամադրման մասով իրականացվել է Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի միավորված դրամագլխի միջոցների հաշվին, իսկ ուղղակի վարկավորումը՝ «Հայաստանի զարգացման և ներդրումների կորպորացիա»-ի միջոցով:

ԳԼՈՒԽ 2. ԾՐԱԳՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

10. «ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության ծրագրերի համակարգում և կառավարում» 2019 թվականի ծրագրի (այսուհետ՝ ծրագիր) մշակման և իրականացնելու հիմքն են «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման 2016-2018 թվականների ռազմավարություն»-ը և «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը(4-րդ հոդվածի պահանջ):

11. Ծրագրի մշակման համար հիմք են հանդիսացել նաև՝

- 1) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2018 թվականի դեկտեմբերի 27-ի N 1515-Ն որոշումը (13-րդ կետի 1)-ին ենթակետ).
- 2) Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարի 2018 թվականի մարտի 19-ի N 196-Ա հրամանով հաստատված «Պետական աջակցություն Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ հիմնադրամի կանոնադրական հիմնախնդիրների իրականացմանը» 2018 թվականի ծրագրով նախատեսված ծրագրային ցուցանիշների ուսումնասիրության և վերլուծության արդյունքները:

ԳԼՈՒԽ 3. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

12. Ծրագրի նպատակներն են՝

- 1) պետական ուղղակի աջակցության մեխանիզմների (գործիքների) միջոցով երկրում ՓՄՁ-ի զարգացման խթանումը.
- 2) ՓՄՁ-ի զարգացման միջոցով երկրի, հատկապես նրա հեռավոր ու սահմանամերձ բնակավայրերի տնտեսական զարգացմանը և անհամամասնությունների հաղթահարմանը նպաստելը.
- 3) ՓՄՁ-ի զարգացման միջոցով երկրի տնտեսության բազմազանեցմանը նպաստելը և զբաղվածության ու ինքնազբաղվածության մակարդակի բարձրացման ապահովումը.
- 4) ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին պետական աջակցությանը նպատակաուղղված շրջանակների բազմազանեցումը, ինչպես նաև ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին ցուցաբերվելիք պետական աջակցության նպատակայնության ու հասցեականության ապահովումը:

13. Ծրագրի նպատակների իրագործման ապահովման համար նախատեսվում են՝

- 1) գործարար միջավայրի բարելավմանը զուգընթաց գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտների ձեռներեցությամբ զբաղվելու, ինչպես նաև նրանց ֆինանսական և

ներդրումային հնարավորությունների ընդլայնում՝ նախապատվությունը տալով Հայաստանի Հանրապետության մարզերին՝ հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության տարածքային զարգացման առանձնահատկությունները.

- 2) ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին պետական աջակցության առկա մեխանիզմների/գործիքների (ֆինանսական, տեղեկատվական, խորհրդատվական, ուսուցողական և այլն) կիրառման շարունակականության և արդիականացման ապահովում.
- 3) ՓՄՁ-ի սուբյեկտների գործունեության միջազգայնացում, մասնավորապես, հեռանկարային և արտահանման ներուժ ունեցող ՓՄՁ սուբյեկտներին աջակցություն՝ գործող միջազգային կառույցներին և ցանցերին ինտեգրում.
- 4) ՓՄՁ-ի սուբյեկտների կողմից ռեսուրսախնայողական և մաքուր արտադրության սկզբունքների կիրառման խրախուսում.
- 5) ծրագրի իրականացման շրջանակներում ավելի շատ ՓՄՁ-ի սուբյեկտների ներգրավում և նրանց ցուցաբերվող պետական աջակցության շրջանակների ընդլայնում.
- 6) ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցող ենթակառուցվածքների հզորացման միջոցառումների իրականացում:

ԳԼՈՒԽ 4. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

14. Ծրագրի իրականացման սկզբունքներն են՝

- 1) ծրագիրն իրականացվում է ծրագրով նախատեսված ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցող կառույցների միջոցով.
- 2) ծրագրի իրականացման շրջանակներում նախապատվությունը տրվում է արտադրության և ծառայությունների ոլորտում գործող, նորարարություններ ներդնող, ժամանակակից ու մաքուր տեխնոլոգիաներ կիրառող, հեռանկարային և արտահանման ներուժ ունեցող՝ գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցությանը.
- 3) ծրագրի իրականացման նշանակալի մասն ուղղվում է Երևան քաղաքից դուրս՝ Հայաստանի Հանրապետության մարզերում, հատկապես հեռավոր ու սահմանամերձ բնակավայրերում գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության ցուցաբերմանը.
- 4) միջազգային և օտարերկրյա դոնոր կազմակերպությունների հետ փոխհամաձայնությունների շրջանակներում մշակվում և իրականացվում են ՓՄՁ-ի զարգացման համատեղ (համաֆինանսավորման սկզբունքով) ծրագրեր՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳԼՈՒԽ 5. ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ (ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ)

15. Ծրագրով նախատեսված ծրագրային միջոցառումներն (ուղղություններն) են՝

1. ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար ուսուցողական աջակցություն (կարողությունների զարգացում)

16. ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար ուսուցողական աջակցության շրջանակներում կիրականացվեն «Սկսնակ գործարարների ձեռներեցությանն աջակցություն» ծրագրեր, որոնք ընդգրկում են հետևյալ բաղադրիչները՝ մասնակիցների ուսուցում, վերապատրաստում, մասնագիտական խորհրդատվության և տեղեկատվության տրամադրում, մանրակրկիտ ընտրության փուլ անցած գաղափարների կյանքի կոչման նպատակով գործարար ծրագրերի մշակում: Այդ ամենի արդյունքում սկսնակ գործարարները ձեռք կբերեն իրենց բիզնեսի, անձնակազմի և ֆինանսական միջոցների կառավարման, պլանավորման, շուկայավարման գիտելիքներ և համապատասխան գործարար հմտություններ:

17. 2019 թվականին նախատեսվում է իրականացնել «Սկսնակ գործարարների ձեռներեցությանն աջակցություն» ծրագրեր Հայաստանի Հանրապետության մարզերում և քաղաք Երևանում:

18. Բացի դրանից՝ ուսուցողական աջակցության շրջանակներում, ըստ կարիքի, կիրականացվեն նաև այլ գործարար ուսուցողական դասընթացներ՝ գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտների համար, որոնք կկազմակերպվեն միջազգային և օտարերկրյա կազմակերպությունների (ծրագրերի) հետ համագործակցության շրջանակներում: Դրա հետ մեկտեղ Հայաստանի Հանրապետության մարզերում կիրականացվեն նաև ոլորտային (տեխնոլոգիական) դասընթացներ, որոնց իրականացման վայրը և բնույթը նույնպես կորոշվեն կարիքների գնահատման հիման վրա՝ ըստ առկա պահանջարկի:

19. Աշխատանքներ կիրականացվեն նաև «Դասավանդիր Հայաստան» հասարակական կազմակերպության հետ դպրոցներում ձեռներեցության հմտությունների զարգացման խմբակներ ստեղծելու ուղղությամբ: «Դասավանդիր Հայաստան» կազմակերպությունը ներկայացված է 80 համայնքներում, 7 մարզերում:

20. Ընդհանուր առմամբ, **2019** թվականին գործարար ուսուցողական աջակցության ծրագրերի շրջանակներում Հայաստանի Հանրապետության բոլոր մարզերում և Երևան քաղաքում գործարար ուսուցողական դասընթացներին կմասնակցեն **150-200** սկսնակ և գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտներ:

2. ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցություն

21. ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցություն կցուցաբերվի հետևյալ ուղղություններով՝

22. ՓՄՁ-ի սուբյեկտների առավել լայն շրջանակների համար գործարար տեղեկատվության և խորհրդատվության հասանելիության և մատչելիության ապահովման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության բոլոր մարզերում խմբային և անհատական հանդիպումներ կկազմակերպվեն ՓՄՁ-ի սուբյեկտների ներկայացուցիչների (գործարարների) հետ: Հանդիպումների ընթացքում գործարարներին կներկայացվեն Հայաստանի

Հանրապետության օրենսդրական դաշտում տեղի ունեցած ու նախատեսվող փոփոխությունները և կտրվեն պարզաբանումներ: Ըստ անհրաժեշտության, հանդիպումներին մասնակից կդառնան նաև պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ներկայացուցիչներ: Որոշակի հարցերի քննարկման նպատակով հանդիպումներ կկազմակերպվեն նաև հատուկ թիրախավորված խմբերի հետ:

23. Տվյալ բաղադրիչի շրջանակներում սկսնակ և գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին կտրամադրվեն նաև անհատական խորհրդատվություններ ձեռնարկատիրական գործունեությանն առնչվող օրենսդրական բոլոր ուղղություններով, այդ թվում՝ հարկային, մաքսային, սննդի անվտանգության, տեխնիկական կանոնակարգման, հավաստագրման և սերտիֆիկացման, մտավոր սեփականության պաշտպանության, տեսչական բարեփոխումների և հսկողության, ինչպես նաև Եվրասիական տնտեսական միության, Եվրոպական միության իրավական կարգավորումների վերաբերյալ և այլն:

24. Մարզային *Աջակցության Կենտրոնների* միջոցով ՓՄՁ-ի սուբյեկտները հնարավորություն կունենան համապատասխան մասնագետների օգնությամբ պատրաստել և ՀՀ հարկային մարմիններ ներկայացնել իրենց էլեկտրոնային հաշվետվությունները, հաշվարկները և այլ հաշվարկային փաստաթղթերը:

25. 2019 թվականին կիրականացվեն ՓՄՁ-ի ոլորտում պետական քաղաքականության և պետական աջակցության վերաբերյալ հանրության իրազեկվածությանն ուղղված լայնածավալ միջոցառումներ՝ օգտագործելով հանրային իրազեկման բոլոր հնարավորությունները:

26. 2019 թվականի ընթացքում կձևավորվի գիտելիքային հարթակը, որտեղ ներկայացված կլինեն ՓՄՁ-ներին անհրաժեշտ ամբողջ տեղեկատվությունը, ստեղծման, աճի և ընդլայնման փուլերում, ներառված կլինեն ուղեցույցներ, հաջողված բիզնես մոդելներ, նաև ինտեգրվելու է սեփական բիզնես ծրագրի նախագծման առցանց գործիք և հաճախորդի 24/7 սպասարկման օնլայն հարթակ: Կիրականացվեն նաև ֆրանչայզինգային համակարգի ներդրման աշխատանքներ:

27. 2019 թվականին անհրաժեշտ միջոցներ կձեռնարկվեն նաև Հաշվապահական կենտրոնի գործունեության կազմակերպման համար, ինչը ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին հնարավորություն կտա օգտվելու հաշվապահական հաշվառման վարման և հարկային հաշվետվությունների պատրաստման մատչելի ծառայություններից: Հաշվապահական կենտրոնում գործող կազմակերպությունների մասնագետների կողմից ՓՄՁ սուբյեկտներին կտրամադրվի անվճար խորհրդատվություն:

28. Ընդհանուր առմամբ, **2019** թվականի ընթացքում գործարար տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցության շրջանակներում սկսնակ և գործող ՓՄՁ սուբյեկտի կտրամադրվի **7000 - 8000** բանավոր խորհրդատվություն:

3. ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին ֆինանսական և ներդրումային աջակցություն

29. ՓՄՁ-ի սուբյեկտների գործունեության զարգացման համար կարևոր խնդիր է ֆինանսական (վարկային) ռեսուրսների հասանելիությունը: Այդ նպատակով ծրագրի

շրջանակներում 2019 թվականին կշարունակվեն ֆինանսական և ներդրումային աջակցության մեխանիզմների (գործիքների) կիրառումը:

30. Ծրագրային այս միջոցառումը (ուղղությունը) ներառում է հետևյալ ֆինանսական մեխանիզմները (գործիքները)՝

- 1) Վարկերի դիմաց երաշխավորությունների տրամադրում.
- 2) Սկսնակ գործարարներին ֆինանսական աջակցություն (վարկային երաշխավորությունների տրամադրում).
- 3) Գործարար նախաձեռնություններին աջակցություն.
- 4) Մի շարք առևտրային բանկերի հետ **գործող ֆինանսական աջակցության գործիքակազմի պայմանների բարելավման և ընդլայնման մեխանիզմների, ինչպես նաև նոր գործիքների ներդրման աշխատանքների իրականացում:**

31. Ընդհանուր առմամբ՝ 2019 թվականին ֆինանսական աջակցություն կցուցաբերվի 25-30 գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտի:

4. Տեղական տնտեսական զարգացում և ոլորտային աջակցություն

32. «Տեղական տնտեսական զարգացում» ծրագրային միջոցառման (ուղղության) նպատակն է Հայաստանի Հանրապետության համայնքների համաչափ զարգացման խնդիրների լուծման նպատակով մասնակցային պլանավորման և արդյունքների մասնակցային գնահատման մեթոդների վրա հիմնված տարածաշրջանային և համայնքային տնտեսական զարգացման ծրագրերի իրականացումը, ինչպես նաև տեղական հումքի, աշխատուժի, ավանդույթների և գիտելիքի վրա հիմնված մրցունակ արտադրության խթանումը, տեղական ապրանքանիշերի ձևավորումը և հետագա առաջնորդումը՝ նորարարական մոտեցումների կիրառմամբ: Միաժամանակ, տեղական տնտեսական զարգացումը միտված է բացահայտելու Հայաստանի Հանրապետության համայնքների տնտեսական ներուժը և դրա հիման վրա ձեռնարկելու տնտեսության զարգացման նախաձեռնություններ, որոնք կբարձրացնեն Հայաստանի Հանրապետության համայնքների մրցունակությունը և Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության ճյուղերի արդյունավետությունը: ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցող կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնելիս ըստ հնարավորության հաշվի կառնի ՀՀ տարածքային զարգացման 2016-2025 թվականների ռազմավարությամբ նախատեսված ընդհանուր գործառնական ծրագրերի առաջնահերթությունները և նախատեսված միջոցառումները, ինչպես նաև յուրաքանչյուր մարզի համար մշակված 2017-2025 թվականների զարգացման ռազմավարությունները:

33. Տեղական արտադրանքի խթանում և տեղական ապրանքանիշերի առաջնորդում՝ աջակցություն կցուցաբերվի տեղական ռեսուրսների վրա հիմնված ապրանքների և ծառայությունների զարգացմանը:

34. Ոլորտային բիզնեսներին աջակցության նպատակն է տեղական հումքի, աշխատուժի, ավանդույթների և գիտելիքի վրա հիմնված տնտեսության՝ հատկապես արտահանման ներուժ ունեցող մրցունակ ոլորտների զարգացումը և ներմուծմանը փոխարինող տեղական

արտադրությունների ձևավորման խթանումը՝ օրինակելի գործարար մոդելների ներդրման միջոցով: Ոլորտային բիզնեսներին աջակցության շրջանակներում կիրականացվեն օրինակելի գործարար մոդելների ստեղծում և ներդրում, տեխնոլոգիական ձեռնարկ-ուղեցույցի հրատարակում, տեխնոլոգիական դրամաշնորհի տրամադրում, ուղեկցում, մոնիթորինգ և գնահատում: Մասնավորապես, կշարունակվի աջակցություն ցուցաբերվել ջերմոցային և սառնարանային տնտեսություններին, չրագործությամբ, հյուրատնային գործունեությամբ, պանրի, պահածոների և տեղական հումքով մսամթերքի արտադրությամբ զբաղվող բիզնեսներին, ինչպես նաև կմեկնարկեն այլ մրցունակ ենթաճյուղերի աջակցության աշխատանքները:

5. Տեղական արտադրանքի արտահանմանն աջակցություն և ՓՄՁ-ի սուբյեկտների միջազգային համագործակցության ընդլայնման ապահովում

35. Հայաստանում ձեռնարկատիրության զարգացման կարևոր խնդիրներից է ՓՄՁ-ի սուբյեկտների գործունեության միջազգայնացումը, որը լրացուցիչ հնարավորություններ կստեղծի տեղական ՓՄՁ-ի սուբյեկտների համար՝ արտաքին շուկաներ մուտք գործելու գործընթացում:

36. Համագործակցելով տեղական և միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ կտեղայնացվի տվյալ ուղղությամբ գոյություն ունեցող լավագույն միջազգային փորձը: Արդյունավետ գործիքներ կկիրառվեն արտահանող կամ արտահանման ներուժ ունեցող ՓՄՁ սուբյեկտներին համակողմանի տեխնիկական, տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցություն ցուցաբերելու նպատակով: Տվյալ բաղադրիչի շրջանակներում հատկապես կարևորվում են արտադրության ստանդարտացումը միջազգային նորմերի համապատասխան, փաթեթավարումը, արտահանման հետ կապված կարգավորումների իրազեկումը, անհատական կամ խմբային ապրանքանշման կիրառումը, կլաստերիզացիան և այլն:

6. Միջազգային և օտարերկրյա դոնոր կազմակերպությունների հետ ՓՄՁ-ի զարգացման համատեղ (համաֆինանսավորման սկզբունքով) ծրագրերի մշակում և իրականացում

37. Ծրագրով նախատեսված ծրագրային միջոցառումների (ուղղությունների) իրականացման արդյունավետության բարձրացման ու ընդլայնման և այդ համատեքստում լրացուցիչ ֆինանսական ռեսուրսների ներգրավման նպատակով, ինչպես ընթացքի մեջ գտնվող ծրագրերի շրջանակներում, այնպես էլ նոր ծրագրերի մշակման ու իրականացման, նաև միջազգային լավագույն փորձի փոխանցման նպատակով, աշխատանքներ կիրականացվեն Հայաստանում ՓՄՁ-ի զարգացմանն ուղղված համապատասխան ծրագրեր իրականացնող միջազգային և օտարերկրյա կազմակերպությունների (ծրագրերի) հետ համագործակցության ընդլայնման, ինչպես նաև նոր ծրագրային առաջարկների մշակման ու իրականացման ուղղությամբ:

38. **Ամփոփում.** Ընդհանուր առմամբ, **2019** թվականի ընթացքում ֆինանսական ու ներդրումային աջակցության, տեղական տնտեսական զարգացման և ոլորտային աջակցության, տեղական արտադրանքի արտահանմանն աջակցության և ՓՄՁ-ի սուբյեկտների միջազգային համագործակցության ընդլայնման ապահովման, կանանց ձեռներեցությանն աջակցության, «Սկսնակ գործարարների ձեռներեցությանն աջակցության», ինչպես նաև գործարար ուսուցողական, տեղեկատվական և խորհրդատվական ուղղություններով աջակցություն կցուցաբերվի Երևանում և Հայաստանի Հանրապետության մարզերում գործող սկսնակ և գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտների, մասնավորապես՝

1) գործարար ուսուցողական աջակցության շրջանակներում աջակցություն կցուցաբերվի **150-200** սկսնակ և գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտների.

2) տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցության շրջանակներում սկսնակ և գործող ՓՄՁ սուբյեկտի կտրամադրվի **7000 - 8000** բանավոր խորհրդատվություն.

3) ֆինանսական և ներդրումային աջակցության շրջանակներում աջակցություն կցուցաբերվի **25-30** սկսնակ և գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտների:

ԳԼՈՒԽ 6. ԾՐԱԳՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄԸ

39. Համաձայն «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 4-րդ հոդվածի պահանջների՝ ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին աջակցության տարեկան ծրագրերի ֆինանսավորումը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից՝ առանձին տողով: Այն կարող է իրականացվել (համալրվել) նաև օրենքով չարգելված այլ ֆինանսական միջոցների հաշվին:

40. Ծրագրի իրականացման համար նախատեսվում է Հայաստանի Հանրապետության 2019 թվականի պետական բյուջեից հատկացնել 183,120.0 հազ ՀՀ դրամ, որի հաշվին կապահովվի ծրագիրն իրականացնող անձնակազմի և փորձագետների վարձատրությունը՝ լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների ներգրավմամբ:

Ժ Ա Մ Ա Ն Ա Կ Ա Ց ՈՒ Յ Ց
«ՓՄՁ-ի սուբձեկսերին ԱՋԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ»
2019 ԹՎԱԿԱՆԻ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ

NN ը/կ	Միջոցառումը	Ակնկալվող արդյունքը	Կատարողը	Կատարման ժամկետը	Ֆինանսավորման աղբյուրը
1	2	3	4	5	6
1.	ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար ուսուցողական աջակցություն (կարողությունների զարգացում)	2019 թվականին Հայաստանի Հանրապետության բոլոր մարզերում և Երևան քաղաքում գործարար ուսուցողական դասընթացներին կմասնակցեն 150 – 200 սկսնակ և գործող ՓՄՁ սուբյեկտներ, այդ թվում առաջին եռամսյակի ընթացքում՝ առնվազն 40 սկսնակ և գործող ՓՄՁ սուբյեկտներ:	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>Հայաստանի ՓՄՁ ՋԱԿ (համաձայնությամբ)</p> <p>Մրցույթում հաղթած կազմակերպություն</p>	<p>2019 թ. ընթացքում</p> <p>2019 թ. I եռամսյակ</p> <p>2019 թ. II, III, IV եռամսյակներ</p>	ՀՀ պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ

2.	<p>ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին գործարար տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցություն</p>	<p>2019 թվականին գործարար տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցության շրջանակներում սկսնակ և գործող ՓՄՁ սուբյեկտի կտրամադրվի 7000 - 8000 բանավոր խորհրդատվություն, այդ թվում առաջին եռամսյակի ընթացքում՝ առնվազն 2000 բանավոր խորհրդատվություն:</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>Հայաստանի ՓՄՁ ՋԱԿ (համաձայնությամբ)</p> <p>Մրցույթում հաղթած կազմակերպություն</p>	<p>2019 թ. ընթացքում</p> <p>2019 թ. I եռամսյակ</p> <p>2019 թ. II, III, IV եռամսյակներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>
----	---	--	--	---	--

3.	<p>ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին ֆինանսական և ներդրումային աջակցություն</p>	<p>2019 թվականին գործող ՓՄՁ-ի սուբյեկտներին և սկսնակ գործարարներին ֆինանսական աջակցության (վարկային երաշխավորությունների տրամադրման) և գործարար նախաձեռնություններին աջակցության շրջանակներում ֆինանսական աջակցություն կցուցաբերվի 25-30 գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտի, այդ թվում առաջին եռամսյակի ընթացքում՝ առնվազն 4 գործող և սկսնակ ՓՄՁ-ի սուբյեկտի:</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ (համաձայնությամբ)</p> <p>Մրցություն հաղթած կազմակերպություն</p>	<p>2019 թ. ընթացքում</p> <p>2019 թ. I եռամսյակ</p> <p>2019 թ. II, III, IV եռամսյակներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>
----	---	--	--	---	--

4.	Տեղական տնտեսական զարգացում և ոլորտային աջակցություն	<p>2019 թվականի ընթացքում կիրականացվեն՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Տարածաշրջանային և համայնքային տնտեսական զարգացման ծրագրեր, ➤ օրինակելի գործարար մոդելների ստեղծում և ներդրում, ➤ տեխնոլոգիական ձեռնարկ-ուղեցույցերի հրատարակում, ➤ տեխնոլոգիական դրամաշնորհների տրամադրում, <p>այդ թվում առաջին եռամսյակի ընթացքում՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ մրցունակ արտադրության խթանում, տեղական ապրանքանիշերի ձևավորում և հետագա առաջնորմ աջակցություն ցուցաբերելով տեղական ռեսուրսների վրա հիմնված ապրանքների և ծառայությունների զարգացմանը, ✓ 1 տեխնոլոգիական ձեռնարկ-ուղեցույցի հրատարակում, ✓ 5 տեխնոլոգիական դրամաշնորհի տրամադրում: 	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ (համաձայնությամբ)</p> <p>Մրցույթում հաղթած կազմակերպություն</p>	<p>2019 թ. ընթացքում</p> <p>2019 թ. I եռամսյակ</p> <p>2019 թ. II, III, IV եռամսյակներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>
----	--	--	--	---	--

5.	Տեղական արտադրանքի արտահանմանն աջակցություն և ՓՄՁ-ի սուբյեկտների միջազգային համագործակցության ընդլայնման ապահովում	<p>2019 թվականին համագործակցելով տեղական և միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ կտեղայնացվի տվյալ ուղղությամբ գոյություն ունեցող լավագույն միջազգային փորձը: Արդյունավետ գործիքներ կկիրառվեն արտահանող կամ արտահանման ներուժ ունեցող ՓՄՁ սուբյեկտներին համակողմանի տեխնիկական, տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցություն ցուցաբերելու նպատակով:</p> <p>2019 թվականի առաջին եռամսյակի ընթացքում արդյունավետ գործիքներ կկիրառվեն արտահանող կամ արտահանման ներուժ ունեցող առնվազն 40 ՓՄՁ սուբյեկտներին:</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>Հայաստանի ՓՄՁ ՋԱԿ (համաձայնությամբ)</p> <p>Արցույթում հաղթած կազմակերպություն</p>	<p>2019 թ. ընթացքում</p> <p>2019 թ. I եռամսյակ</p> <p>2019 թ. II, III, IV եռամսյակներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>
6.	Միջազգային և օտարերկրյա դոնոր կազմակերպությունների հետ ՓՄՁ-ի զարգացման համատեղ (համաֆինանսավորման սկզբունքով) ծրագրերի մշակում և իրականացում	<p>2019 թվականի ընթացքում աշխատանքներ կիրականացվեն Հայաստանում ՓՄՁ-ի զարգացմանն ուղղված համապատասխան ծրագրեր իրականացնող միջազգային և օտարերկրյա կազմակերպությունների (ծրագրերի) հետ համագործակցության ընդլայնման, ինչպես նաև նոր ծրագրային առաջարկների մշակման և իրականացման ուղղությամբ:</p> <p>2019 թվականի առաջին եռամսյակի ընթացքում աշխատանքներ կիրականացվեն առնվազն 2 նոր ծրագրային առաջարկների մշակման և իրականացման ուղղությամբ:</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>Հայաստանի ՓՄՁ ՋԱԿ (համաձայնությամբ)</p> <p>Արցույթում հաղթած կազմակերպություն</p>	<p>2019 թ. ընթացքում</p> <p>2019 թ. I եռամսյակ</p> <p>2019 թ. II, III, IV եռամսյակներ</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներ</p>